

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

Ad certum titulum, Ecclesiae Ministros Canonice diligendos
ordinandosque. 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

P A R S P R I M A.

D E M V N E R E E P I S C O P A L I.

Officium Episcopi, post verbi prædicationem, consitit potissimum in impositione manuum, & Visitatione Ecclesiarum.

Episcopi munus in duobus potissimum consistit. primum, in impositione manuum, quæ est Ordinum Ecclesiasticorum collatio, ac institutio ministrorum: deinde, in Visitatione Diocelesos. Vtrumque beatissimus Apostolus, ad Titum, dilectum filium, Cretæ Episcopum, scribens, complectitur: Hujus, inquit, rei gratia reliqui te Cretæ, ut ea, quæ desunt, corrigas, & constitutas per Civitates Presbyteros; sicut & ego disposui tibi. Alterum verò idem Apostolus, cum à Mileto discessum maturaret, prefecturus Hierosolymam, ac certus quod amplius haud visurus esset faciem eorum omnium per quos transiit prædicans regnum Dei, vocatis illo ad se ab Epheso Ecclesia Presbyteris, Apostolica vehementia inculcat, cum ait: Attende vobis & universo gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit fanguine suo. Et quoniam scio, inquit, quod intrabunt post discessionem meam lupi rapaces in vos, non parcentes gregi, & ex vobis ipsis exurgent viri, loquentes perversa, ut abducant discipulos post se; propterea vigilate. Cui muneri ut ambo illa Apostolici ordinis eximia luminaria, nimirum Petrus ac illius collega Paulus, satisfacerent; alter transiit & inviit universos, alter perambulavit Syriam & Ciliciam, confirmans Ecclesias, præcipiens custodiæ præcepta Apostolorum & Seniorum: nimirum non tantum verbo, sed & exemplo Episcopos commonentes, ut, qui speculatoriæ in Dei Ecclesia constituti sunt ac appellantur, Provincia sibi mandate vigilissime intendant, fidem, conversationem, mores & vitam singulorum explorent examinentque, ac provideant, ne alicubi quis in ea vocatione, ad quam à Deo vocatus est, torpescat.

C A P. I. *De impositione manuum, quæ est Ordinum Ecclesiasticorum collatio, ac institutio ministrorum.*

Impositio manuum, est ostium per quod intrant, qui Ecclesiarum gubernaculis admoventur. Proinde, quia ejusmodi ostium dili-

genter custoditum non est, factum est ut tanta mala, quæ sentimus, agminatim in Ecclesiam Dei irruperint. Hujus januae vigilantissimi custodes fuerunt Apostoli Christi, & quotquot ipsis succederunt Apostolici Episcopi.

In primis verò divinissimus Paulus, qui, dilectissimus discipulus Timotheo ac Tito, ejusmodi custodia formulam ex professo præscribit. Porro Apostoli, cum esset in locum Iudeæ proditoris deligendus duodecimus collega, statuerunt duos ex his viris, qui cum ipsis congregati fuerunt in omni tempore, quo intravit & exiit inter eos Dominus Iesus, probatissimos, electionem alterutrius Domino committentes. Ad hæc, cum essent diligendi primi illi Ecclesiæ Diaconi, Apostoli, convocata discipulorum multitudine, dixerunt:

*I Tim. 3.
Tit. 3.
Act. 1.*

Considerate fratres ex vobis viros boni testimoni, plenos Spiritu sancto ac sapientia, quos constituamus super hoc opus. Atque illi (cum placuisset hic sermo) coram omni multitudine elegerunt Stephanum, virum plenum fide & Spiritu sancto, ac reliquos sex, quos statuerunt ante conspectum Apostolorum: qui dein non temere, sed orantes, illis imposuerunt manus. Denique de Barnaba, per Apostolos ad Antiochiam destinato, refert Scriptura: Quoniam Apostoli miserunt Barnabam, quod esset vir bonus & plenus Spiritu sancto ac fide. Quibus exemplis edocemur, quanta cura ac delectu manus impositionem fieri oporteat. Beatus Apostolus inter alia Timotheum sic alloquitur: Commenda, inquit, quæ audiisti à me per multos testes fidelibus, qui & idonei erunt alios docere. Et iterum: Manus nemini citò imposueris, neque communicaveris peccatis alienis. A qua regula cum longè lateque discessum sit, affectibus privatis fibi omnia vendicantibus, morbus obortus est pluribus, atque ita radicatus, ut vix spes mendandi relicta sit. Neque tamen, in mediis & exulceratissimis morbis, de remedio desperandum erit, sed tanto magis de pharmaco idoneo cogitandum providendumque.

Act. 6.

*Act. 11.
2 Tim. 2.
1 Tim. 5.*

C A P. II. *Ad certum titulum, Ecclesiæ Ministros Canonice deligendos ordinandosque.*

Quoniam verò primitivæ Ecclesiæ facies, quod ad institutionem ministrorum attiner, paulatim immutata fuit; nimirum doctatissimis templis, fæderotisque ac certis stipendiis, ministribus, constitutis: vistum subinde

*Ex Con-
cil. Latero-
ran. sub
Alex. 3.*

L 3 sanctis

sanctis Patribus non absque multa ratione fuit, ne quisquam sine certo titulo, qui illi vicum necessarium suppeditaret, ad majores, quos & sacros Ordines vocamus, ordinaretur; adhibita etiam non levi severitate in Episcopos, qui secus facere presumfissent. Quæcum sic se habeant, reformationem ordiri hinc fuerit necesse. Videndum itaque in primis est, ut collationes Ecclesiasticorum Sacerdotiorum seu Beneficiorum, veluti electiones, presentationes, & institutiones Clericorum ac ministrorum, maxime eorum qui cura præficiuntur animarum, quæ scientia scientiarum merito appellanda est, rite ac canonice fiant; utque maximi illi & terribili abusus & vita, quæ in diligendis personis Ecclesiasticis, non vulgari cum detrimento Ecclesia, sè penumero committuntur, quoad fieri potest, tollantur. Quod tunc demum futurum est, cum, repulsis ac submotis indignis, digni tantum ac idonei admittentur, qui & velint & possint Officium (propter quod Beneficium datur) gerere & explere. Scriptum est enim: Qui non laborat, non manducet.

2 Thess. 3.

CAP. III. Manum nemini cito imponendam.

QUAMOBREM omnibus, qui præficiendi Ecclesiasticis munis ministros potestatem habent, illa (quam paulo ante retulimus) Paulina admonitio semper ob oculos versabitur: Manus cito nemini imposueris, neque

I Tim. 5.
S. Leo. c.
miramur.
G. I. dift.
Ex Conc.
Tote.

communicaveris peccatis alienis. Si enim ad honores mundi, sine suffragio temporis, sine merito laboris, indignum est pervenire, & notari ambitus solent, quos probitatis documenta non adjuvant; quam diligens & quam prudens habenda est dispensatio Divinorum munerum & cælestium dignitatum! Certe olim Excommunicatione percellebantur, qui Ecclesiastica Beneficia contulissent indignis.

CAP. IV. Humani affectus & venalitas in Beneficiis Ecclesiasticis execrabilis.

NVILLA itaque consanguinitatis ratio, nulla propinquitatis contemplatio, facere debet hoc, ut populi gubernatio alii quam meliori tradatur. Cestent omnes affectus humani, qui sua, non quæ Iesu Christi sunt, querunt. Maxime vero Sacerdotiorum ac Beneficiorum venalitas execranda est, quod, qui sic præficiunt ac præficiuntur, inter ementes & vendentes columbas, quos Dominus flagello, de funiculis facto, è templo ejicit, ac mensas numulariorum & cathedras vendentium columbas evertit, computentur. Si enim is dignus Sacerdotio creditur, cui non actionis merita, sed præriorum copia suffragatur; re-

Hieron. in
Num.
Philip. 2.

Matth.
21.
Ioan. 2.
Marc. 11.
Lucas 19.

stat, ut nihil sibi in Ecclesiasticis honoribus gravitas, nihil sibi defendat industria, sed totum auri prophanus amor obtineat. Et, cum fides simul & vita in Sacerdotibus & ministris eligenda sit, quæ tandem vita & quæ opera Sacerdotis illius erunt, qui honores tanti Sacramenti, per præmium convincitur obtinere?

CAP. V. Beneficia Ecclesiastica, prius quam vacent, nemini promittenda.

CVM olim Conciliari institutione vetitum fit, ne ulla Ecclesiastica ministeria seu Beneficia promittantur alicui priusquam vacent; tum, ne quis mortem proximi, in cuius locum & Beneficium se crediderit successorum, desiderare videatur; tum, quod turpe sit Divinique plenum animadversione judicari, si locum in Ecclesia Dei futuræ successionis expectatio habeat, quam ipse etiam seculares leges condemnare curarunt; idque vero quum nunc passim præter omnem perlonarum deletum, designatis etiam ex nomine Beneficiis, in qua stipulatores successuri sunt, pessimo exemplo fiat: tollendus abusus est, idque non aliter, quam secundum canonicam ordinacionem, ne quis solitus sit, non tam de Officio, quam de Beneficio viventis.

CAP. VI. Dignis tantum Beneficia esse conferenda.

QVI Sacerdotia Ecclesiastica pleno (ut ajunt) jure potestatem conferendi habent, aliud factæ à se manuum impositionis discussore non expectant. Præcipua ergo illis habenda cura est, idque maxime in præficiendis Parochis, ne Apostolici præcepti prævaricatores ac rei fiant. Quis enim non intellegit, quam gravi culpa se obstringat is, qui in causa est, ut cæcus cæco ducatum præstet, nimis ambobus in foveam delabentibus? Despiciunt (inquit Malachias Propheta) nomen Domini, qui cæcum, qui claudum, qui languidum animal ad immolandum offerunt, & propterea graviter à Domino increpantur. Quis vero cæcum animal offert, nisi qui indecum in docti locum ordinat, magistrum facit qui vix discipulus esse poterat; claudum vero, qui, lucra terrena quærentem, locat in dignitate, veluti pedem in diversa ponentem? cui potest inferri illud: Visquequo claudicatis in duas partes? languidum denique, qui vitiosum pro Religioso habet, quique tardum & pigrum probat patientem.

Matth.
15.
Lucas 16.
Malac. 1.

Hieron. in
Malachi.

3 Reg. 18.

CAP. VII. Idoneos tantum in Prelatos eligendos esse.

SACRIS Canonibus saluberrime constitutum est, ut omnes Cathedrales Ecclesie, Collegia,